

Hướng dẫn giải và trả lời câu hỏi trong bài Nghe và tóm tắt ý chính của bài nói lớp 7 trang 91 Tập 2 bộ sách Cánh diều chính xác nhất, mời các em học sinh và phụ huynh tham khảo.

## **Soạn Ngữ văn lớp 7 Bài: Nghe và tóm tắt ý chính của bài nói trang 91 (Cánh diều)**

### **1. Định hướng**

a. Khi nghe người khác trình bày, để nắm được nội dung thông tin, cần biết tóm tắt ý chính của bài nói. Cũng giống như bản tóm tắt một văn bản viết, bản tóm tắt một bài nói có thể có độ dài khác nhau, nhưng cần nêu lại được những ý chính của bài nói.

b. Muốn tóm tắt ý chính của bài nói, các em cần:

- Tập trung nghe nội dung của bài nói.
- Ghi lại các ý chính của bài nói theo hệ thống: ý lớn, ý nhỏ, các bằng chứng hay ví dụ minh họa,...
- Tùy theo yêu cầu về độ dài của bài tóm tắt để lựa chọn các ý chính của bài nói và trình bày bản tóm tắt cho phù hợp

### **2. Thực hành**

**Bài tập: Nghe bạn thuyết trình về nội dung văn bản “Ghe xuồng Nam Bộ” đã học và ghi lại các ý chính của bài thuyết trình đó.**

#### **a) Chuẩn bị**

- Xem lại văn bản Ghe xuồng Nam Bộ trong phần Đọc hiểu văn bản
- Chú ý hướng dẫn trong các mục Định hướng để nắm được cách tóm tắt ý chính khi nghe.

#### **b) Thực hành nghe và ghi lại các ý chính**

- Tập trung nghe bài thuyết trình về nội dung văn bản Ghe xuồng Nam Bộ

- Ghi lại các ý chính mà người nói đã trình bày dưới dạng dàn ý: Ví dụ:

+ Mở đầu người nói nêu ý gì?

+ Nội dung chính mà người nói nêu lên về ghe xuồng Nam Bộ là gì?

+ Kết thúc, người nói nêu nội dung gì?

- Nhận xét những ưu điểm, hạn chế về nội dung, cách thuyết trình và thái độ của người nói.

## **Bài làm tham khảo**

### **1. Sự đa dạng của các loại xuồng và đặc điểm của từng loại**

- Các loại phổ biến như xuồng ba lá, xuồng năm lá, tam bản, xuồng vỏ gòn, xuồng độc mộc, xuồng máy...

+ Xuồng ba lá có chiều dài trung bình 4m, rộng 1m, sức chở từ 4-6 người.

+ Xuồng tam bản giống như ghe câu, nhưng lớn hơn, có 4 bơi chèo, dùng để chuyên chở nhẹ.

+ Xuồng vỏ gòn (giống vỏ trái gòn) kích thước nhỏ, kết cấu đơn giản (giàn đà, cong và ván be), kiểu dáng gọn nhẹ, chủ yếu để đi lại, chuyên chở, trao đổi, buôn bán.

+ Xuồng độc mộc (ghe lườn) do người Khơme làm bằng cách chẻ dọc thân cây thốt nốt, khoét rỗng ruột hoặc mua xuồng độc mộc thân gỗ sao, sến ở Campu chia và Lào.

+ Xuồng máy gắn máy nổ và chân vịt như xuồng máy đuôi tôm là loại phương tiện rất “cơ động”, phổ biến ở vùng sông nước này, nhất là trong giới thương hồ.

→ Rất đa dạng với nhiều loại xuồng khác nhau và mục đích sử dụng khác nhau

### **2. Sự đa dạng của các loại ghe và đặc điểm của từng loại**

- Về ghe dùng để vận chuyển hàng hóa thường là những chiếc ghe có kích thước lớn, sức chở nặng, đi được đường dài.

+ Ghe bầu là loại ghe lớn nhất, mũi và lái nhọn, bụng phình to, có tải trọng tương đối lớn, chạy buồm (từ 1 đến 3 buồm), lướt sóng tốt và đi nhanh, có nhiều chèo để đi sông và đi biển dài ngày. thường dùng đi đường biển.

+ Ghe lồng (hay ghe bản lồng): loại ghe lớn, đầu mũi dài, có mui che mưa nắng, lòng ghe được ngăn thành từng khoang nhỏ để chứa các loại hàng hóa khác nhau. Loại ghe này dùng vận chuyển hàng hóa đi dọc bờ biển.

+ Ghe chài: to và chở được nhiều nhất, có mui rất kiên cố, gồm nhiều mảnh gỗ ghép lại, có hai tầng.

+ Ghe cào tôm: đầu mũi lòi và khá phẳng, có bánh lái gấp bên hông, dáng nhỏ. Loại ghe này thường dùng cào tôm vào ban đêm.

+ Ghe ngo loại ghe nhiều màu sắc của dân tộc Khome, thường dùng trong bơi đua trong các lễ hội. Ghe làm bằng cây sao, dài 10m trở lên. Ghe không mui, ở đầu mũi chạm hình rồng, rắn, phụng, lân hoặc voi, sư tử, ó biển. Mỗi chiếc có thể chở từ 20 đến 40 tay chèo, xếp thành hàng đôi, một người cầm lái và một người cầm mũi.

+ Ghe hầu: sang hơn ghe điệu, dành cho cai tổng, tri phủ, tri huyện. Ban đêm ghe thấp sáng không phải vì mục đích soi đường, mà để báo hiệu cho biết là ghe của quan.

- Ngoài ra, ở mỗi địa phương cũng có những loại ghe phù hợp với điều kiện sông nước và nhu cầu sản xuất, đi lại trong vùng. Một số loại ghe có tiếng như:

+ Ghe câu Phú Quốc (Kiên Giang) có buồm, có 5 cặp chèo, dùng để đánh bắt thủy sản.

+ Ghe cửa Bà Rịa để chuyên chở thủy sản

+ Ghe lưới rùng Phước Hải (Long Đất, Bà Rịa- Vũng Tàu) dùng đánh bắt thủy sản.

+ Ghe Cửa Đại: dùng đánh bắt trên biển, chuyên chở hàng hóa đi biển hoặc trên các con sông lớn.

### **3. Giá trị, ý nghĩa của các loại ghe, xuồng ở Nam Bộ**

- Ghe xuồng ở Nam Bộ vừa là một loại phương tiện giao thông vô cùng hữu hiệu, vừa ẩn chứa bên trong những giá trị văn hóa vô cùng độc đáo

- Dù sau này khoa học kỹ thuật phát triển thì ghe, xuồng vẫn giữ vị trí quan trọng ở mảnh đất này.

#### **c. Kiểm tra và chỉnh sửa**

- Kiểm tra lại các nội dung chính đã nghe và ghi được

+ Nội dung thông tin nghe được đã đủ chưa? Điều gì cần hỏi lại người nói?

+ Nội dung ghi lại có theo một dàn ý rõ ràng không?

+ Đã ghi lại nhận xét và cách trình bày và thái độ của người nói chưa?

- Chú ý các lỗi khi nghe cần khắc phục.